

DZIENNIK DLA WSZYSTKICH

Czasopismo illustrowane.

Prenumerata wynosi wraz z bezpłatnymi premiami i dodatkami: Na prowincji (z przesyłką pocztową):
we Lwowie:

rocznie	9 zł. — ct.	rocznie	10 zł. 20 ct.
półrocznie	4 " 50 "	półrocznie	5 " 10 "
kwartalnie	2 " 25 "	kwartalnie	2 " 55 "
miesięcznie	— " 75 "	miesięcznie	— " 85 "

W Poznaniu i Prusach 5 marek kwartalnie. — We Francji i we wszystkich innych krajach 6 fr. kwartalnie, które przesyłać należy przekazami pocztowymi. Z Poznania i Prus można przesyłać prenumeratę przekazami pocztowymi.

Numer pojedynczy 30 ct.

Wychodzi trzy razy w miesiącu: 10, 20 i 1 każdego miesiąca.

Za ogłoszenia odpłaca się 8 ct. za wiersz drobnym pismem, lub za jego miejsce. Opłata od ogłoszeń większych stosownie do umowy.

Redakcja i Administracja „Dziennika dla Wszystkich” przy ulicy Krasickich Nr. 9 c, gdzie się przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia. Prenumeratę z prowincji i z innych krajów przesyłać należy przekazami pocztowymi franco pod adresem: Do Administracji „Dziennika dla Wszystkich” we Lwowie. — Listy powinny być frankowane.

Za granicą ogłoszenia przyjmują: we Wiedniu: Haasenstein et Vogler, Wallfischgasse; A. Oepel, Stubenbastei; Rötter et Comp. I. Riemergasse 13; Daubé et Comp. Maximilianstr. 3; w Frankfurcie n. m., Berlinie, Wroclawiu, Hamburgu, Brunświku i w Szwajcarii: Haasenstein et Vogler; w Paryżu: agencja p. Adama, rue Clément 4; w P-ście: agencja ogłoszeń Langa.

Właściciel i naczelny kierujący częścią literacką i administracyjną: M. D. Chamski.

Od Redakcji.

Do dzisiejszego numeru, zamiast ryciny na pierwszej stronce, dołącza się osobną rycinę na grubym kartonowym papierze, przedstawiającą na koniu pułkownika ułanów byłych wojsk polskich z 1830 r.

KRONIKA KRAJOWA.

Niedawno zdawaliśmy sprawozdanie z posiedzenia, na którym radzono o zakładaniu kółek włościańskich — dziś z przyjemnością dowiadujemy się, że praca i propaganda pod tym względem idzie rądo i osiąga względnie dobre rezultaty.

Oddawna już pisma codzienne podały do publicznej wiadomości, że hr. de la Scala wytoczył księdzu Kaczale proces o obrazę honoru z powodu, iż ten ostatni utrzymywał, że hr. de la Scala zachęcał włościan w Hnilczkach do przejścia na prawosławie. Otóż, w przeszłym tygodniu rozpoczął się ów proces przy udziale ławy przysięgłych i po dwóch dniach odroczony został na czas nieograniczony. Z tego, co dotychczas dowiedzieliśmy się z rozprawy, postępowanie pana hrabiego nie było takie, jakie być powinno — a chociaż oskarżyciel wziął sobie jednego z najzdolniejszych obrońców w sprawach karnych, mianowicie dra Jackowskiego, przynajmniej do tej chwili postępowanie hrabiego de la Scala nie może wzbudzić, ani u Polaków, ani u usinów żadnego uznania.

Dowiadujemy się, że we Lwowie ma być wkrótce otwartym nowy bank z odziałem zastawniczym prywatnych przedsiębiorców. I powiadają, że pieniądze nie są; pieniądze są, tylko mało takich, którym można pożyczać. Ale coż robią w takim razie banki?

Egzamin w szkole dla sług we Lwowie, odbywa się corocznie w tym czasie — ale uznając wszystkie dobre chęci i zaślugi przewodników tej szkoły, musimy zaznaczyć, że rezultaty dodatnie z tej szkoły, są słabe. Pomijając już to, że sługa po kilku latach uczęszczania do tej szkoły, nie jest w stanie napisać najłatwiejszego listu np. do swoich rodziców, sposób nauczania nie, albo bardzo mało co wpływa na rozwój umysłowy uczennic, które pomimo, że umieją licho czytać i z wielką mozolą przepisywać kulasami z wzorków, poziom ich wykształcenia, bynajmniej nie stoi wyżej od tych, które, ani czytać, ani pisać nie umieją. Namby się zdawało, że, o ile w zasadzie szkoła taka, jest wielkiego pożytku społecznego, o tyle, z drugiej strony, metoda nauczania powinna być inna, jak w zwykłych szkołach, bo też ma szkoła dla sług inne cele i inne zadanie.

Wystawa, która się niezadługo ma odbyć w Przemysłu, o ile sądzić można z przygotowanych przez komitetu będzie na dość wielką skalę i podobno nie wiele ustępować będzie lwowskiej z roku 1877. Na wystawę w Przemysłu, jak słyszymy, wybiera się dużo gości z ziem polskich z po za kordonu, — szczególnie ci, którzy do wód i kąpieli galicyjskich przyjeżdżają. Szkoda tylko, że teatr lwowski nie może choć w częściowym składowie dawać przedstawień w Przemysłu podczas wystawy, podobno z braku odpowiedniego miejsca. Namby się jednak zdawało, że przy dobrej woli i energii komitetu, na kilka przedstawień znalazłoby się przeciwieś miejsce.

Donoszą nam, że między wielu godnymi widzenia okazami wystawioną będzie na wystawie w Przemysłu latarnia elektryczna, która na ostatniej wystawie elektrycznej w Paryżu medalem złotym odznaczona została.

Z Sanoka donoszą nam o takiej harmonji:

Szpital wybudowali obok rzeźni, a obok szpitala koszary; kosztą budowy radni uchwalają i między siebie biorą. Ale jaka to pyszna harmonja: na jednym i tem samym podwórzu jęki chorego w szpitalu, werbel dobosza, lub trąbka wojskowa, cicha pieśń konającego w szpitalu i głośne przekleństwa sierżanta na podwórzu, a tuż pod oknem przeraźliwe rzykanie bydłęcia mordowanego przez rzeźnika — prawda, że ładne koncerty! Odbywają się one bez przerwy...

Dla kolei transversalnej uchwalita rada pod dworzec odstąpić bezpłatnie grunt, ale gdzie? oto pod zamkiem, w łozysku Sanu — naturalnie, że komisja kolei podobną propozycję wysmiała.

Czytamy w „Wieku”: Kompozytorom warszawskim, takim zwłaszcza, którzy wolą sławę niż.. pieniądze, donosimy, że zarząd towarzystwa pod nazwą: „Lwowski chór męzki,” zaprasza ich, za pośrednictwem „Kurjera Warszawskiego,” do... bezpremiowego konkursu, na ułożenie muzyki do kwartetu męzkiego „w akordach pogodnych i pełnych”, do słów znanej pieśni:

„Tyle szczęścia, co człek prześni,
Tyle życia, co jest w pieśni.”

Obawiamy się tylko, ażeby który z wezwanych do takiego konkursu muzyków nie posłał „Lwowskiemu chórowi męzkiemu” melodji z podłożonym pod nią tekstem: „Śpiewać darmo—boli gardło.”

Z Pabianic piszą do piotrkowskiego „Tygodnia”: zaszło tu następujące zdarzenie: izraelici sprowadzili dla swej synagogi śpiewaka, pochodzącego z kowieńskiej gubernji. Wkrótce jednak, pomimo, że pięknie śpiewał, oddalili go dla tego, że.. w szabas miał buty oczyszczone, prasowaną koszulę, pejsów nie nosił i z żoną swoją chodził po mieście pod rękę.

Plotki i nieplotki.

* Na ulicy Jagiellońskiej na oknie sklepu p. Bordolego umieszczony jest jakiś napis po żydowsku. Pytamy subjekta, co to ma znaczyć? ...

— To po hebrajsku stemple ...

Po raz pierwszy dowiedzieliśmy się od subjekta p. Bordolego, że hebrajczycy znali już stemple — ale mniejsza o to, a główna rzecz w tem, że jakiś dowcipny żydek umyślnie zmistyfikował p. Bordolego napis, bowiem, na szybie jego sklepu, w żargonie żydowskim nie znaczy stemple, lecz wyraz, którego głośno przywołać nie pozwala wymawiać ...

* Tłucze się jak Marek po piekle pewien czerwono-skóry izraelita pomiędzy naszymi artystami dramatycznymi, który udając ich przyjaciela, posiada wszystkie cechy polakożery, chociaż nabił kabzę polskimi pieniędzmi ... Ma się on za specjalistę muzyki — gra, bowiem, na skrzypcach, nawet na jednej strunie. ... Ile razy, jaki polski śpiewak, lub śpiewaczka występują na scenie, oślinia ich semiaką nienawiścią — niechże, jaki zgermanizowany żydek przez nos zaśpiewa, wysławia go pod niebiosa. Czerwono-skóry krytyk zwykle w teatralnej kawiarni, w której nigdy nie je i nie pije, rozwija swoją propagandę. Niedawno przy wycieczce chóru męskiego na Kortumówkę, czerwono-skóry amator, z pewną indygnacją odezwał się: „jaka wy macie muzykę? — u was niema kompozycji kwartetowej“. Czyby nie lepiej było dla tego pana przynieść swoje penaty n. p. do Berlina — tam, panie czerwono-skóry, przepyszne są chóry, a taka harmonja gardłami porusza, że żydzi śpiewają pana Tadeusza! ...

* Z literatury muzycznej. Znasz pan Rossiniego? — „A jakże, — ubóstwiam go!“ — „A więc pan znasz jego Cyrulika?“ — „O nie, ja się sam gołę.“

* Najnowsza moda tym razem nie we Francji zrodzona, lecz przywieziona z Anglii, zaczyna się już pojawiać w Paryżu. Po drugiej stronie kanału la Manche damy, zaczawszy od królowej Wiktorji, noszą kołnierzyki płócienne, czy batystowe, stojące, albo wywijane i na rogach można czytać wypisane fioletowym atramentem wiersze Szekspira, Milтона, Thomsona i innych ulubionych poetów. Damy francuzkie, naturalnie, wybierają będa do swoich kołnierzyków poezje W. Hugo, A. Musseta, Coopoe, albo nowego akademika Sully-Prudhomme.

* W tramwaju. — „Racz pan być ostroźniejszym, depecesz mnie po nogach.“

A ... przepraszam, takie maleńkie, że ich nie dojrzałam.

* Sztuka a natura. Jeżeli przez powiększające szkła, czyli przez mikroskop przypatrzmy się dobrej brzytwie natenczas ostrze wygląda grube, jak blacha i rozmaite i gęste ma szczyrby. Tak samo najdelikatniejsza igła wygląda pod mikroskopem, jak niezgrabnie wykuty kół żelazny. Żądło zaś pszczoły wygląda pod mikroskopem gładko, jakby najlepszą miotło politure, a ostry jego koniec tak jest delikatny, że prawie dojrzeć trudno, gdzie się zakończy. Najdelikatniejsza nić koronki wygląda pod mikroskopem, jak gruby powóz, podczas gdy nić jedwabnika cudnie jest gładka, polyskująca i wszędzie, jak na równiejsza. Najdrobniejszy punkcik, zrobiony cienkim piórem na papierze, wygląda pod mikroskopem nieregularnie, bezkształtnie, jak plama, podczas, gdy drobniuchne punkciki

na skrzydłach owadów przedstawiają się, jako najdokładniejsze kółka. — Tak doskonale są dzieła przyrody w porównaniu z dziełami sztuki.

* Wyobrażenie o chemji. Chemiey muszą być bardzo kłótliwymi ludźmi, powiada panna Eulalja, „bo wciąż słyszcze i czytać można o chemicznych procesach.“

Za wcześniej i za późno.

NOVELA

przez Zapoznanego.

(Ciąg dalszy.)

Pewnego razu, w poobiedniej godzinie z nudów przeglądał — inseraty jednego z dzienników wiedeńskich. Nagle — ocknął się i zamyslił, a uśmiech dotknął ust jego.

Jakaś dama ogłaszała, że chciałyby wejść z inteligentnym mężczyzną w bezinteresowną korespondencję, któraby była przedewszystkiem geistreich. (Przebacz mi czytelnik, że wyraz ten przytaczam w oryginalne, ale wyznam, że nie potrafiłbym go wiernie przełożyć na polskie.) Adres: Linz, Mignon, poste restante. Inserat był całkiem zwykły, a jednak zdawało się, że od inteligentnej koniecznie pochodził musi osoby i być przez nią samą ułożony, a nie w administracji dziennika — takim jakimś odrębnym od innych tchnął duchem, mimo całej swej prostoty.

Kazimierz postanowił zgłosić się. Było to u niego naturalnem następstwem nudów, tego potworu, który coraz nowego, a dziwaczniejszego żąda od nas pokarmu!

Bardzo więc geistreich napisany być musiał list Kazimierza, skoro wkrótce odebrał odpowiedź...

W liście, który otrzymał, uderzył Kazimierza najprzód, jakby męski charakter pisma. Pewność ręki, która zdawała się i o myśli piszącej świadczyć, widoczna była z każdej litery. Myśl wyrażała się w zdaniach krótkich i ciętych, treść zaś listu, tak w ogólności, jak też w szczegółach, zmuszała do zastanowienia. Chwilami było się zmuszonym przypuszczać, że pod pseudonimem kobiety mistryfikuje mężczyzna; ten jednak właściwy im wdzięk, jaki listy kobiet charakteryzuje, i zaraz w pierwszym liście postscriptum, nie pozostawiające najmniejszej pod względem autorstwa wątpliwości, były dostatecznymi dowodami, że nie ma się do czynienia z mistrykatorem...

List rozpoczął się tem, że pisze go przed lustrem, a to w tym celu, ażeby nieznajomemu korespondentowi dać najsamprzód wyobrażenie o najważniejszej w kobiecie dla mężczyzny rzeczy, mianowicie o swej powierzchowności. Ten piórem dokonany

portret był tak szczegółowy, że zdawałoby się, iż malarz podług jej opisu mógłby się być odważyć skopjować go pędzlem bez obawy, że kopja nie będzie do pierwowzoru podobna. Tylko rzeźbiarzowi, chcącemu ją wziąć za model do greckiego posągu, odradzałbym, albowiem opis się kończył następującym ustępem:

„Co do kształtów całej postaci, to może cokolwiek zarozumiała jestem, ale nie byłabym w zbyt wielkim ambarasie, gdybym była stanąć musiała na górze Ida przed Parysem... Na jednym z obrazów Makarta jest bardzo lichy w tym względzie portret mój... twarzy oczywiście malować nie pozwoliłam.“

Zdaje się, iż dość powiedziałem jak na to, ażeby rozbudzić fantazję czytelnika, który obecnie sam musi wypełnić kontury szczegółami, bo nie powiem, ani o kolorze oczów, włosów, o długości rzęsów, ani o niczem zresztą, chociaż wszystko to było szczegółowo określone.

Nastąpił opis koloru i kroju sukien, jakie najchętniej nosi, kapelusza, bucików, przyzwyczajęń, narowów, cnót i niecnót, a wszystko to w taki sposób, z tak wielkim zasobem dowcipu, a nawet erudycji, że żałowało się tego bogactwa na myśl, iż zmarnowano je na samo tylko napisanie listu.

„Nie bądź pan nigdy ciekawy, czy jestem mężatką, czy panną i — strzeż się być kameleonem, kobiecie to pozostawiając, która być nim nigdy całkowiec nie przestanie.“

Oto było postscriptum listu, który Kazimierz odczytał kilka razy z coraz większą przyjemnością.

— Wiesz — odezwał się do jednego z swych zaufanych — ona jest najprzód piękna kobietą, dalej — jestem tego pewny — zameżną i nią być musi, jeżeli list w kilku miejscach nie ma być niesmacznym, a wreszcie jest damą wielkiego świata, która się nudzi w ten sam sposób, jak ja; wnoszą zaś ztąd, iż jest damą wielkiego świata, bo te tylko podawać umieją erudycję swoją z podobnym jej kobiecym wdziękiem, inne od niej najczęściej chropawacieją, jakby od twardej pracy...

Jeszcze tego samego dnia napisał Kazimierz list drugi.

Istotnie, osobliwszą była cała ta korespondencja dwojga nieznanomych sobie ludzi. Po kilku listach zdawali się znać doskonale, a jednak nie wiedzieli dokładnie nawet, jak wyglądają...

Śnił o sobie...

„W tych dniach mi się Pan śnił — pisała w jednym z listów nieznajoma — miałeś twarz jednego z towarzyszy mojej młodości...“

— To rzecz dziwna — rzekł od-

czytując to Kazimierz — ona mi się niedawno śniła z twarzą Róży!...

— A jeżeli ta nieznamąca nie jest kim innym, jak Różą? — zrobił mu przyjaciel uwagę.

— Myślałem już nad tem, ale prócz charakteru pisma, cokolwiek i fizynomji, według jej przynajmniej własnego opisu, nie ma nie zresztą podobno go do Róży. Tamtej powierze chowności dotychczas zapomnieć nie mogę, gdy w tej umyśle i sercu zakochany jestem. Ta umie także marzyć, tamta tylko rozumowała. Tamta była tylko żydówka, gdy ta jest kobietą w całym tego słowa znaczeniu. Tamta pozowała na Westalkę obowiązków wobec rodziny i społeczeństwa, gdy ta jest człowiekiem. W pokorze chyłę głowę przed kapłanką, ale tylko kobietę-człowieka kochać mogę. Znasz wiersz, który jej napisałem do albumu, gdy wychodziła za mąż. Był on podówczas najszczerzszym, choć może cokolwiek sztucznym wyrazem mej duszy; — dziś on w niej nie znajduje odgłosu...

Kazimierz wiedział już o swojej nieznamym wszystkim, czego potrzeba było do osądzenia jej umysłu. Pisała o ulubionych swoich autorach, znajomościach, o sposobie spędzeniu czasu, o najnowszych dziełach, które czyta; o teatrze, zabawach, wycieczkach i wszelkich najdrobniejszych zamilowaniach i antypatjach swoich. Jednej tylko czujnie strzegła tajemnicy: nie zdradziła się mianowicie nigdy z tem, czy jest zamężna, lub nie. Nie wiedziała też o Kazimierzu, że jest żonaty.

Że nieznamąca jego nie była tak dobrze znaną mu i drogą niegdys Różą, i to go przekonywało, że przypomniawszy sobie, iż ma w Linzu znajomego, gdy prosił go, ażeby mu doniósł, czy nie ma tam podanego mu nazwiska rodziny — ten po najściślejszych poszukiwaniach, nie mu o niej donieść nie mógł.

Korespondencja Kazimierza z tą zagadkową kobietą trwała już parę miesięcy i była dla niego coraz pożądniejszą... Gdy jednak jego listy były coraz dłuższe i częstsze, bo nawet nie zawsze czekał na odpowiedź, jej listy zaczęły być coraz krótsze i lakoniczniejsze i kazała coraz dłużej na nie czekać. Z tego powodu Kazimierz posunął się wreszcie aż do pretensyj i wyrzutów, jak ktoś, kto nie jest zadowolony z postępowania kochanki...

Na to otrzymał list, w którym nie było wprawdzie wzmianki o jego żalu do niej, w którym jednak podziękowawszy w bardzo serdecznych wyrazach za chwilę spędzone bardzo przyjemnie nad jego listami, prosiła, ażeby przestał pisywać, gdyż najprzód brak jej czasu na korespondencję, a wreszcie odczuwa dotychczasowe miejsc pobytu.

Kazimierz był prawie w rozpaczy, którą przerwało dopiero urodzenie mu się syna. Gdy w tem pewnego poranka otrzymał w liście o czarnych obwódkach następujących słów kilka:

„Wyjeżdżam do Warszawy. Tam mógłbys mię pan zobaczyć. Ubrana czarno, z białą we włosach różą, będę d. 15.... o godz 10 rano w ogrodzie Krasińskim. Pewną jestem, że mię pan poznasz. Mignon.“

Dla Kazimierza nie było nie spiesniejszego, jak pojechać do Warszawy...

Jakież jednak było jego zdziwienie, gdy zajechawszy do domu, w którym się urodził, wychował i wyrósł, w którym poznał córkę ojcowskiego sąsiada, odebrał od starego kamerdynera będącego obecnie zarządzającą całego ginachu, prawie na samym wstępie list, zaadresowany dobrze znaną mu ręką i pełnem swem nazwiskiem!...

— Od kogo masz ten list? — zapytał niecierpliwie.

— Lokaj córki nieboszczyka bankiera, przyniósł go od niej, która także zjechała tu przed kilkoma dniami!...

— Od kogo? — zapytał raz jeszcze zdumiony!...

— No, od pani Róży. * * — rzekł stary sługa, dziwiąc się, że pan jego ma tak krótką pamięć.

Udając spokój przed kamerdynerem, odszedł Kazimierz, ale w pierwszym zaraz pokoju, zamknąwszy za sobą drzwi, rozłamał czarną pieczętkę listu i z gorączkowym pospiechem czytać zaczął:

„Książę!

„Co za dziwny przypadek! Wychoząc za mąż i wyjeżdżając z kraju, który, czuję to dziś bardziej, niż kiedykolwiek, jest jedyną moją ojczyzną, nie spodziewałam się Pana nigdy więcej widzieć, a tem mniej wejść z Nim w tak dziwaczny stosunek, jak korespondencja, w której zostawiliśmy czas dłuższy.“

„Nie wiem, czy mię Pan rozumiałeś tak, jakbym życzyła była sobie być przez Pana rozumianą, gdyśmy byli niegdys sąsiadami; wiedziałeś jednak o tem, jak wyszłam za mąż. Majątek się podwoił — resztki szczęścia pierzchły. Kazano mi nawet wyjechać z kraju, którego pragnęłam kiedyś obywatelką. Odebrano mi widok miejsc, z którymi najdroższe mię złączyły wspomnienia...“

„Wszystko to czułam się zobowiązana złożyć na ołtarzu społeczności, której byłam dzieckiem, w przekonaniu, że wyłamywałam się z pewnych jej praw, które ją trzymają wszędzie w odrębności od wieków, jeszcze jest za wcześnie! Za taki sam zawczesny kwiat uważałam i Pański poryw i obawiałam się, że prędzej, czy później, prze-

sądy, tkwiące jeszcze głęboko także w społeczeństwie chrześcijańskim, zażądać Ci każą Twego kroku!...

„O tem, że te jedynie powody kierowały wówczas moimi postępkami, nie mówiłam oczywiście dlatego, ażeby nie obudzić w Panu natarczywości, której obawiałam się uledz, jak sądziłam, na wspólną szkodę naszą... Pan więc pozostałeś w przekonaniu, że pożegnałeś tylko żydówkę, która bez serca dla chrześcijanina uciekła pod opiekę ekskluzywnych praw swej społeczności, której odrębność była zazwyczaj tak nieprzyjazną dla Twej ojczyzny i — było Ci z tem zapewne lżej na świecie, niżeli mnie!...

„Zrobiono mię wielką panią i razem przykuto do chorego starca!...

W tem rozpaczliwym położeniu wszelkich używałam sposobów, ażeby zagłuszyć krzyk, jaki bez ustanku słyszałam w mej piersi. Między innymi wpadłam także na koncept, który stał się powodem zawiązku naszej korespondencji... Panie Kazimierzu! bądź przekonany, że byłabym nigdy w nią z Tobą nie weszła, gdybym wiedziała, że się ożeniłeś... bo instynktem kobiety odgadłam tego, kto się do mnie z Krakowa odezwał. Zresztą i pismo zdradziło Cię, bo pisałeś łacińskimi literami!...

„Zal niewczesny za szczęściem, które tem pewniejszym mi się wydawać zaczęło, że go nie próbowałam, kazał mi całą mą duszę przed Tobą roztoczyć, w chęci może zbrodniczej, bo gdy mąż mój dogorywał, ja dawnego chciałam odzyskać kochanką, odsłaniając mu w sobie strony, których nie znał przedtem!...

„Późniejsze moje wycofywanie się z zawiązanego stosunku było skutkiem obawy przed powtórnem zwycięstwem chwili, kiedy towarzyszył, którego wszelkie dobrowolnie przyjął, już policzone miał dni żywota. Umarł wreszcie, a we mnie — zwyciężyła chęć do życia i pragnienie choć odrobiny lepszej doli!...

„Na los szczęścia więc zaważalam Pana do Warszawy, bo sama tu wracałam z Frankfurtu. W Linzu mieszkała tylko moja przyjaciółka, przez którą odbierałam listy, ażeby nie być przypadkiem odkrytą.“

„Dopiero wstąpiwszy w progę domu tego, w którym biedny ten świat ujrzałam, dowiedziałam się, że na szczęścia moje dziś — za późno!...

„Książę, masz syna, on Ci spokój, a później i szczęście przynieść powinien. Mnie pozostaw losowi memu i tej sile mej duszy, którą miałam wówczas, gdy wysyłało mię z ojczyzny, a którą będę się starała obudzić w sobie i teraz. — List ten piszę na wyjeździe. Lo widzenia — w spokoju! — Róża * *“

(C. d. n.)

TEATR.

Pani Kwiecińska grała na swój beneficjusz, który się odbył w przeszłym tygodniu, krotuchwilę w 4 aktach p. t. Nihilista tłumaczoną i zlokalizowaną przez pana Walewskiego. Wśród ogólnej obojętności dla teatru, który według korespondenta lwowskiego do „Kłosów“, przeniósł się na „letnie konanie“, beneficjusz pani Kwiecińskiej zlamal lodowatą skorupę nadpeltwianskich mieszkańców... Sala letniego teatru zapelniła się i ręce złożyły się do serdecznego okłasku dla beneficjantki, w której wdzięk i uroda, walczą o lepsze z talentem tak pięknie i zdrowo rozwijającym się, jak szlachetna róża pod promieniami lipcowego słońca... Życzymy też artystce, żeby na świeżem powietrzu, zamiast garderobiane go zwierciadła przeglądając się w swawolnych nurtach rzek pokuckich, wzmocniła siły i wróciła napowrót zdrowa i wesola, aby być ozdobą sceny lwowskiej... O sztuce, która jest właściwie farsą szarżowaną i naciągana, ze stanowiska literackiego nie dobrego powiedzieć się nie da, ale też i złego nie wiele. Pan Kwieciński młodego trzpiota odegrał z zacięciem i szykiem iście warszawskim — pan Zboński rolę wylamującego się z jarzma małżeńskiego z humorem i właściwą mu artystyczną werwą — toż samo zrobił z niewdzięcznej roli p. Zamojski. Przepysysanie odwróżył w epizodycznej roli typ nauczyciela pan Ruskowski — podobna gra i ucharakteryzowanie się przynosi, istotnie, zaszczyt młodemu artyście. Odznaczyli się jeszcze panie: Sulkowska, Cichocka i panowie: Skalski i Walewski.

Potoczne wiadomości teatralne.

— Ryszard Wagner, którego „Parsifal“ w tym już miesiącu ujrzy światło sceny w Bayreucie, porzucił świat mytów starogermańskich i pracuje nad operą wyjętą z podań indyjskich. Będzie ona prawdopodobnie nosiła tytuł: „Buddha.“

— Ogłoszona tedy została jawna spółka teatru polskiego w Petersburgu pod firmą *Wesołowski-Telex*. Należy także i p. Łubicz, ale jako płatny pomocnik. Bliższe wiadomości, jakie nam udzielają z Warszawy o tej spółce są niebardzo wesole. P. Wesołowski chciał początkowo teatr polski w Petersburgu w inny zupełnie sposób urządzić — brak mu jednak było na to pieniędzy, a ci, którzy mogli i ochcieli dostarczyć potrzebnych funduszy, widząc zagnatwany stan i niepewność sytuacji w sferach rządowych rosyjskich, cofnęli swoje obietnice. Pan Wesołowski udawał się do niektórych osób w Warszawie ofiarując im kierownictwo artystyczne teatru polskiego w Petersburgu — ci jednak stawiali takie kolosalne żądania, że nikt takich akceptować nie był w stanie. Pan Wesołowski tedy zawarł spółkę z panem Telexem — i teatr polski w Petersburgu staje się najzwyczajniejszym w świecie przedsiębiorstwem, gdzie przedewszystkiem takim kosztem, wyzyskane być powinno w ten sposób, aby przedsiębiorcom dobrze się rentowało. Teatr polski w Petersburgu nitylko będzie teatrem dramatycznym, jak początkowo miało być — pan Telex

organizuje także operetkę i balet; ten ostatni ma robić nawet w letnich miesiącach wycieczki po prowincji Rosji.

Kilka słów o wściekłości

skreślił

Dr. Antoni Berger
lekarz praktykujący we Lwowie.

Nie będę wcale starał się o zgłębienie kwestji, czy wściekłość zwierząt należących do rodzaju: pies (canis), która, bez wszelkiego wątpienia, w wielkiej liczbie wypadków przenosi się drogą zarażenia z jednego zwierzęcia na drugie, szerzy się tym tylko sposobem, lub, czy w pewnych warunkach rozwija się ona także samodzielnie. Wściekłość innych zwierząt i ludzi, są czysto zarazkowe, to znaczy, że choroba rozwija się jedynie skutkiem zakażenia organizmu jadem wściekłości wytworzonym, lub odtworzonym w ciele zwierzęcia wściekłością dotkniętego. — Jad ten zawarty w ślinie i w krwi, a być może, że w innych płynach chorobą dotkniętych zwierząt, nie jest natury lotnej, nie przechodzi po przez nietknięty naskórek i nie wywiera złych skutków, jeśli nie działa na miejsce skóry pozbawionej naskórka. —

Przyczyną najczęstszą wściekłości ludzkiej, jest ukąszenie psa wściekłego. Rzadziej choroba powstaje z ukąszenia innych, wściekłością dotkniętych zwierząt, jak: kotów, lisów, bydła rogatego, koni i. t. p. Możliwość zarażenia człowieka przez ukąszenia człowieka dotkniętego wściekłością, nie jest dostatecznie stwierdzoną; przeciwnie, nie jednokrotnie udało się przenieść szczyptą chorobę z człowieka na inne zwierzęta. Na miejscach odkrytych, jak ręce i twarz, ukąszenie zwierzęcia jest daleko niebezpieczniejszem, niż na miejscach pokrytych odzieniem, ze względu, że w ostatnim razie ślina nie tak łatwo dostaje się do rany, bo jest otarta przez ubranie. Wedle tego, co powyżej powiedzieliśmy, nie ma żadnego niebezpieczeństwa, jeśli się zostanie polizany przez zwierze, dotknięte wściekłością, lub jeśli w inny sposób wystawiamy skórę na zetknięcie z jego śliną, krwią i. t. p. jeśli tylko na miejscu na to wystawionem, nie ma jakiegos pęknięcia naskórka, lub innego podobnego naruszenia całości.

Potrzeba pewnego usposobienia do choroby, które na szczęście nie jest zbyt rozpowszechnionem, by jad działający na miejsce skóry obnażone z naskórka, pociągnął za sobą rozwój wściekłości. Szczepienia robione przez Hertwigę są śliną uśkiekłych zwierząt, dały wypadki dodatnie tylko w stosunku 23 na 100. Na 100 zatem zwierząt szczepieniu poddanych, 77 zostało nietkniętych, a według statystycznych raportów Feber'a na 145 osób pokąsanych w Würtembergu przez psy wściekłe, tylko 28 zachorowało. —

Zmiany anatomiczne.

W trupach osób zmarłych na wściekłość nie znajdujemy żadnych zmian cha-

rakterystycznych. Zmiany najczęstsze są: znakomite stężenie pośmiertne, rozległe opady pośmiertne, bardzo szybka zgnilizna, także w krótkim czasie po śmierci, znajdujemy już pęcherzyki gazu w naczyńkach, w sercu i w tkance łącznej; mocny nasięk wsierdzia i ścian naczyń, przekrwienie i surowicze wysięki w oponach, oraz w mózgu i w rdzeniu kręgowym, w niektórych zwłazkach wielkiego nerwu sympatycznego i w niektórych nerwach; przekrwienie, zbręknięcie i nagromadzenie się lepkości śluzowatości w jamie gębowej; opadowe przekrwienie i obrzęk w tylnych częściach płuc; nasięknięcie kurczowe ścian żołądka i wielkich trzewiów brzusznych. Wszystkie te zmiany, a zwłaszcza też nastrzyknięcie ośrodków nerwowych i nerwów, — do czego niedłukrotnie przywiązywano wagę dla wytłumaczenia choroby — nie są jednak bynajmniej stałemi i zdają się powstawać po większej części wkrótce przed śmiercią, na skutek zaburzenia w oddychaniu. Krążenie podczas napadów, które opiszemy później.

Objawy i przebieg.

Objawy wściekłości, daleko mniej są podobne do objawów opisanych dotąd chorób zakaźnych, jak do zatrucia strychniną, lub innymi truciznami roślinnemi. Po podziałaniu jadu wściekłości, nie widzimy, ani silnego podwyższenia temperatury ciała, ani innych gorączkowych objawów, ani dających się odkryć zaburzeń w odżywianiu, któreby wskazywały przez swoje rozszerzenie się na najrozmaitsze organa, że cierpią pierwiastki odżywiający; przeciwnie, napotykamy najczęściej, albo przeważnie w obrębie systemu nerwowego, mózgodzeniowego, zmiany, które zbył być dają subtelne dla anatomicznego zbadania, zdradzają się tylko stanem chorobliwej podniecalności. Romberg dlatego nazywa wściekłość „Toxoneurosis“ zależną od przeniesienia jadu wściekłości.

Co do czasu wylegania zdania są różne. Podania według których choroba w 20 — 30 lat po ukąszeniu przez psa wściekłego, jakoteż i te, według których choroba wybucha 2. 3. dnia po ukąszeniu polegają widocznie na faktach zle obserwowanych. Najkrótszy okres wylegania ma jednak 8 — 10 dni, najdłuższy 12 — 13 miesięcy. W większej liczbie wypadków choroba wybucha w 40 dni mniej więcej po ukąszeniu. Podanie Marochettiego, jakoby podczas okresu wylegania miały się tworzyć pod językiem pęcherzyki, których zniszczenie miałoby zapobiegać wybuchowi choroby nie stwierdziło się; przeciwnie, widzimy w wielu wypadkach pod koniec okresu wylegania na 2—3 dni przed wybuchnięciem wściekłości, szczególne zmiany w ranie, albo jeśli ta się już zagoiła jak to, zazwyczaj ma miejsce w bliznie — rana przybera odcień sinawy, staje się bolesną wydziela płyn posokowaty. Blizna która wytworzyła się prędko bez wybitnych zjawisk, staje się niebiesko-czerwoną, brzmieje i często się znowu otwiera. Jednocześnie chorzy skarżą się na bolesne

uczucie, które powstają w ranie, lub bliźnie, przybiera dośrodkowy kierunek, albo na uczucie odrętwienia w ukąszonym organie. W wielu wypadkach brak tych zmian w miejscu zastosowania jadu.

(Dokończenie nastąpi)

KRONIKA ZAGRANICZNA.

Ostrożność przedewszystkiem. Z życia znanego pisarza francuzkiego, Sainte-Beuve, jeden z dzienników paryzkich opowiada następującą anegdotę, jako współpracownik czasopisma „Globe,” Sainte-Beuve miał pewnego razu zajście z jednym z akcjonariuszów tegoż. Pojedynek w skutek tego zajścia był nienukniony; jakoż na dzień następny ułożono między przeciwnikami strzelanie się na pistolety. Kiedy się stawiono na placu, deszcz lał strumieniem; podczas więc, gdy świadkowie nabijali broń, Sainte-Beuve rozpiął nad głowę parasol i udał się na wskazane sobie miejsce. Miano już dać hasło do pojedynku, a on jeszcze nie składał parasola, świadkowie więc zarówno, jak i przeciwnik, zwrócili na to jego uwagę, domagając się w końcu energicznie, aby złożył parasol. Ale Sainte-Beuve był niewzruszony. „Możecie—wolał zaciętrzewiony—zastrzelić mnie, jeżeli się wam podoba, ale nikomu w świecie dla miłości honoru, nie dam się zakatarzyć!” Na upór nie ma lekarstwa; Sainte-Beuve odbył pojedynkę pod parasolem, a gdy po czterokrotnem z obu stron strzelaniu bez skutku, świadkowie zaproponowali zgodę, podał przeciwnikowi rękę i pod swoim parasolem odprowadził go do powozu.

Gastronomiczne studia. Paryskie pismo, „le Clairon”, które zdaje się otrzymywać dokładne wiadomości z highlifu donosi o ekscentrycznościach gastronomicznych księcia Walji, o których dotychczas nie było słychać. Książę podobne co tydzień urządza obiad, który w najdrobniejszych szczegółach, tak pod względem wyboru potraw, jak i podania, kuchnię pewnego danego kraju reprezentuje. Ostatni obiad był czysto chiński. Menu było oryginalne, po obejmowało między innymi: skrzęle wielorybie, wróble szyjki, czyz baranie z czosnkiem, owoce bambusowe i. t. p. Zamiast widelców użyto patyczków drewnianych. Obiad odbył się w gronie bardzo szczupłym, z wybrańców złożonym. Na przyszły tydzień urządza się obiad prowansalski.

Zkąd się wzięła nazwa „funt szterling”. W średnich wiekach Anglja daleką była od rozwoju handlu i przemysłu i pod tym względem w zupełności była zawiśłą od ówczesnej ligi hanzeatyckiej. Plody wyspy brytańskiej szły wyłącznie na rynki hanzeatyckie, a cały kierunek handlu angielskiego pozostawał w ręku sławetnych kupców Hanzy, których anglijcy, jako mieszczących na wschód od nich, nazywali „Easterlings” (po polsku „Wschodowcy”, co

może mieć równą rację bytu, jak niedawno utworzone pojęcie i wyrażenie zachodowcy). Otóż, monetę, od kupców kontynentalnych otrzymywaną na wagę, Anglja nazwała easterlingami i za jednostkę przyjęła „funt” takich easterlingów; nazwa ta się utarła i po dziś dzień istnieje, z tą różnicą, że te funty, jakkolwiek nazwane podług wschodowców, pozostają w rękach zachodowców.

Smutna statystyka. W wykazie parlamentarnym angielskim znajduje się wzmianka, że w r. 1881, w samym Londynie zmarło 51 osób z głodu.

Nowiny literackie i artystyczne.

Odbieramy z Krakowa następujące pismo:

Koło artystyczno-literackie, wypełniając uchwałę swego walnego zgromadzenia z dnia 10go Maja r. b., ogłasza niniejszem konkurs na napisanie dokładnego i krytycznego życiorysu Adama Mickiewicza.

Zanim dzieła i życie wielkiego wieszcza znajdą godnego siebie w literaturze biografa i krytyka, pragniemy tymczasem przygotować niejako grunt dla niego, przez krytyczne zebranie i uporządkowanie szczegółów życia Adama od kollebki aż do śmierci. Nie idzie nam zatem o wyzerujące studjum, o pomnik literacki poety, lecz o życiorys treściwy, opowiedziany przystępnie, zalecający się tak stylem poprawnym, jak i czystością języka.

Autor pracy odpowiadającej tym warunkom otrzyma 500 złr. nagrody, oraz 15% od ceny netto każdego sprzedanego egzemplarza, co prawdopodobnie drugie tyle mu przyniesie.

„Koło” wydaje rękopis własnym nakładem najdalej w 3 miesiące po ogłoszeniu rezultatu konkursu i zastrzega sobie jego własność na przeciąg lat pięciu. W razie, gdyby pierwsza wydanie przed ubieganiem tego czasu wyczerpanem zostało, autor zaś pracę swoją pragnąłby powiększyć, uczyni to bez osobnego wynagrodzenia, zwłaszcza, że podwyższona wówczas cena drugiej rozszerzonej edycji, zapewni mu większą tantiemę.

Autor nagrodzony obowiązuje się w razie potrzeby uczynić zmiany, lub poprawki wskazane przez Komitet oceniający.

Objętość rękopisu nadesłanego na konkurs powinna wynosić 10 do 12 arkuszy druku. Ostatni termin nadesłania prac oznaczony jest na dzień 1go kwietnia r. 1883.

Nagrodę otrzyma autor natychmiast po jej przyznaniu, tantiema zaś po każdym półrocznem obliczeniu będzie wypłacana.

Do komitetu oceniającego zaprosił wydział Koła artystyczno-literackiego pp. Władysława Ludwika Ancezyca, Dra Adama Anyka, Michała Bałuckiego, Kazimierza Bartoszewicza, Dra Adama Bołkowskiego, Dra Piotra Chmielowskiego, Dra Ludomila Germana, Dra Antoniego Maleckiego, Mieczysława Pawlikowskiego, X. Ignacego Polkowskiego, Dra Stanisława Smolke i Dra Stanisława hr. Tarnowskiego.

Rękopisy wraz z kopertą zapieczętowaną, zawierającą nazwisko autora, winny być nadesłane pod adresem:

„Koło artystyczno-literackie w Krakowie.”
Kraków, d. 3go Czerwca 1882.
Sekr.: Dr. Ludomil German, Prez. Juliusz Kossak.

Henryk Nitschmann wydaje historję literatury po niemiecku w Lipsku u Friedricha. Choroby wieku, pow. Kraszewskiego, wysła w tłumaczeniu niemieckim Dr. Filipa Löbensteina w Lipsku u Reclama (20 fen) p. t.: „Alte und neue Zeit”; tłumaczenie to wyszło z pozostałych papierów po śp. zmarłym Doktorze Löbensteine,

który tak gorliwie już tyle przełożył powieści od Universal Bibliothek w Lipsku. Jest nadzieja, że i inne tłumaczenia Löbensteina, jak: „Grzechy Hetmańskie” Krasz., powieści Sienkiewicza, także Reclam wyda.

ROZMAITOŚCI.

Czasopisma. Jedno z pism Nowo-Yorskich obliczyło ilość czasopism wychodzących na całej kuli ziemskiej. Podług tego obliczenia, wychodzi ogółem na naszym świecie 34,023 czasopism z ogólnym nakładem w 10,592,000,000 egzemplarzach. Z tego przypadku na Europę 19,557 pism, na pozostałe cztery części świata 14,461. Z ostatniej tej cyfry wychodzi w północnej Ameryce i w zachodnich Indiach (t. j. w trzech czwartych w Stanach-Zjednoczonych, a w jednej czwartej w Indyach) 12,390 pism. 509 w południowej Ameryce, 661 w Australji i Polnozeji, 132 w Afryce prawie wyłącznie, w posiadłościach angielskich i francuskich. Z ogólnej liczby 34,024 czasopism, wychodzi codziennie 4,020; dwa do czterech razy na tydzień 15,274; 8,222 tygodniowo, a pozostałe 6,508 w dłuższych odstępach. Co się zaś tyczy języka, to połowa pism prawie (16,550) wychodzi po angielsku, czwarta część (7,780) po niemiecku, przeszło dziesiąta (3,850) po francusku; z pozostałych największą część (1,610) wychodzi w języku hiszpańskim, a z tych trzy piąte blisko na półwyspie pirenejskim.

Ulepszenie wody do picia w studniach z pompami. Bierze się dobre wypalone porowate węgle drzewne w ilości około 20 większych karwalców i obwiązuje razem szpagatem w jedną wiązkę. Zrobiwszy trzy takie wiązki, każdą z osobna obciąża się okruczem soli zwyczajnej 3 kilogramy ważącym i wpuszcza do studni na samo dno w trzech miesiącach. Po trzech dniach stanie się woda czystą, jak kryształ i najlepszej jakości. Postępowanie takie powtarza się trzy, lub cztery razy w ciągu roku, szczególnie zaś na wiosnę. Sól nie potrzebuje być jednak, za każdym razem wkładaną, ale tylko raz, lub najwyżej dwa razy, a w takim razie do obciążania wiązek z węglem drzewnym używa się kamieni piaskowych, lub dobrze wypalonych porowatych cegieł.

Węgle drzewne działają na oczyszczenie wody w ten sposób, iż wciągają w siebie mgły, saletrę, wapno i inne zanieczyszczenia znajdujące się w wodzie, skutkiem czego wyjęte z wody stają się tak ciężkimi, jakby węgle kamienne i same na dno spadają. Opadnięte można pozostawić w studni przez lat kilka, albowiem służą będą niejako za filtr, a przynajmniej zabezpieczą od podnoszenia się nieczystych osadów, podczas działania pompy ssącej.

Odpowiedzi od Redakcji i Administr.

P. A. i G. Zalatwione — P. C. D. we Lwowie. O pewnych sprawach nie się wspomina dlatego, że nie można tak pisać, jakby należało. — P. J. W. w Krakowie. Stosunki obecnego towarzystwa dramatycznego, czy teatralnego w Krakowie, są nam nieznane. — P. P. Autorom wierszy „Do [mojej] „Jaskółka” „Leć piosnko leć! — utwory podobne nie będą drukowane. — Pani Matyldzie we L. Głos kobiety, choć słaby, często drażni aż nadto nerwy. — P. K. w K. Ucz się pian, może się czego nauczysz.

NADESLANE.

Podpisany Komitet pragnąc wszystkim, którzy na czas wystawy do Przemysła, przyjadą, dogodne pomieszkawanie po cenach przystępnych zabezpieczyć, uprasza P. T. wystawców i wszystkich zwiędzać mających wystawę, którzy na wiosnę, jak dni 5. do Przemysła przybyć mają zamieszkać, by najdalej do dnia 15. Lipca r. b. donieść nam zechcieli, jakie pomieszkawanie między sobą chcą. — Z Komitetu wystawy rolniczo-przemysłowej

XVIII. Zamknięcie Rachunków Działu Głównego za rok 1881.

Przychód

Fundusz asekuracyjny gładowy na rok 1881.

Rozchód

	Złr.	ct.	Złr.	ct.
W roku 1881 wystawiono 5,341 polie, które ubezpieczono wartością złr. 37,109 212.				
zebrano zaliczki	711.523	26		
Procenta od gotówki i weksli	1.127	22		
Z ewaluacji walut	1.682	64		
Fundusz na szkody nieregulowane przeniesiony z roku 1880	402	63		
	714.736	75		
Premia kontrassekuracyjna			222.154	88
Wynagrodzenia za szkody i koszty likwidacyi			563.128.91	53
Zwrot od Towarzystw kontrassekuracyjnych			152.390.38	69
Fundusz na szkody nieregulowane			890	37
Provizya agencyjna			złr. 83.720.77	86
Provizya kontrassekuracyjna			33.515.40	94
Odpisy wiarytelności wątpliwych			5.450	94
Fundusz na należności skarbowe			898	56
Koszta administracyi			22.266	92
Koszta administracyi			2.229	75
Saldo: Czysta pozostałość z roku 1881			714.735	

Stan czynny

Rachunek bilansu z 13 Marca 1882 r.

Stan bierny

	Złr.	ct.	Złr.	ct.
Zaległości Agentów	25.053	26	890	69
Weksle od stron ubezpieczonych	41.578	34	7.324	95
5% Listy Zastawne Galic. Tow. Kredyt ziemsk. 163 700 po 100 złr.	163.700	—	44.867	63
Kupony bieżące	2.046	25	22.103	50
Fundusz rezerwowy gładowy:				
Stan z dniem 1 kwietnia 1881 roku			złr. 176.350.78	
Przybyło w roku 1881			37.252.94	
Pozostałość z roku 1881 (§ 35 statutu)			2.229.92	
			Razem złr. 215.833.64	
Odechodzi długi zaciągniętu w r. 1880 z działu ogniotw.			58.642.56	
Zostaje funduszu rezerwowego gładowego			157.191	08
	232.377	85	232.377	85

Kraków dnia 31 Marca 1882 r.

D Y R E K T O R :

Henryk hr. Wodzicki.

Maxymilian Eppikowski.

Henryk Kieszkowski.

A. Bencé, Z. Dembowski,

Fr. Jaschski,

Ed. Hochendorff,

Wł. Głowacz,

Józef Hr. Macisinski,

Naczelnik Rachunkowosci;

Jan Geisler,

PODZIĘKOWANIE.

Wmu Panu **L. Rosenzweigowi**, Dr. medyc. mag. okuliście, za umiejętne wleczenie zapalenia oczu mojej córki, która poprzednio przez dłuższy czas u innych lekarzy bez najmniejszego skutku leczona była, a przeto jej utrata wzroku zagrażała, lecz w skutek umiejętnego leczenia Jego ta słabość zupełnie usunięta została, składam Mu dzięki serdecznem: Bóg zapłać!

Oskar Feyersfeld.

Podziękowanie i uznanie

P. KAROLWI MARECKIEMU, fortepianście - stroicielowi, [Lwów, ul. Kopernika gdzie telegraf, składam za to, iż z fortepianu dawnego fabrykatu, długiego, za umiarkowane wynagrodzenie, zrobił instrument zupełnie nowy i przewyższający wszelkie oczekiwania, a to tak pod względem fasonu, który przedstawia istnie cacko tegożczasu, jakoteż pod względem głosu, który może iść w zawody z każdym nowym fortepianem. Przyczem podnoszę, że p. Marecki, obok swej znakomitej zdolności mechanika fortepianowego, tudzież zdolności najlepszego stroiciela jest człowiekiem nadzwyczaj sumiennym i punktualnym przeto zasługuję za wzech stron na zaufanie. (1-1)

Leon Zagórki

we Lwowie, ulica Zielona Nr. 3.

Aron Mehlbauer w Jarosławiu poleca swój magazyn od lat 22 istniejący obficie zaopatrzony w **OBOWIE** męskie, damskie i dziecięce, oraz wielki wybór wszelkiego rodzaju bielizny damską i męską, kapeluszy najnowszego fasonu, dywany, kocy, słowem wszystko, co tylko wchodzi w zakres Handlu galanteryjnego, sprzedaje po najniższej cenie. Wszelkie zamówienia uskutecznia szybko i sumiennie, przyczem nadmieniam, że wzięty towar w powyższym handlu może być wymienionym na inny, jeżeli się nie podobą. (1-4)

C. k. krajowa uprz. z fabryki Oberdorfer. Główny skład u

A. Czepelka

we Wiedniu, I. Bez., Burgirg Nr. 1, Ecke der Eschenbachgasse - główny skład różnych flaszek specjalnych Aptekarskich, chemicznych, atramentowych, oraz serwisy wrozmitym wyborze i słowem wszystko posiada, co tylko w zakres szlaktanych wyrobów wchodzi, poleca osobliwie na prowincji z opuszczeniem rabatu dla pp. kupców wszelkie zamówienia uskutecznia szybko i sumiennie.

Najtansze źródło do nabycia powyższych towarów dla pp. kupców na prowincji, ho najtanszy towar i najlepsze gatunki. 2-20

Zmiana lokalu!

Ferdynand Kosiba w Krakowie przeniósł swój Magazyn sukien męzkich z ulicy św. Anny, do rynku I. 23. (1-0)

Do handlu N. TRAUMA W TARNOWIE przy pięciu Kąźmierza W. nadszedł już **3 świeży transport wód mineralnych** z źródeł krajowych i zagranicznych, prócz tego handel ten otrzymywać będzie **144 szkl.** świeżo przesyłki z następujących źródeł: z krajowych: Ziętleszowska, Szczawieńska, Kłodzka, Kąźmierska, Krynica, Borowinka, Baranowska, Morsyńska, z zagranicznych: Thibault, Emska, Francuska, Friedrichshalska, Gieseler's, Gleichenberska, Hallerska, Karlsbadzka, Kissinger, Prebriawerska, Kromenauer'ska, Marienbadzka, Oberzauer Pulawaska, Sa Ischitzka, Selterska, Vichy, Francuska Józefa woda gorzka, Humidny Janos. Oprocz tego z różnych źródołwisk, Pastylki, Sole, Mydła, Lugii itd. Oprocz tego redyngi emnika zdrojowisk z dołączeniem kosztów przesyłki.

Restauracja i handel win
Wilhelma Tannebauma

pod **"Areyksięciem Karolem i dwikiem"** pod I. 31 przy ul. Karola Ludwika **WE LWOWIE,**

poleca Szanownej P. T. Publiczności swój obficie zaopatrzony skład **WIN** austriackich i węgierskich, sprawdzanych z pierwszej ręki. Na szczególniejszą uwagę zasługują wyborny "Rezer", "Szyller" i "Syrmier". Równocześnie poleca już od lat kilku chlubnie znaną Szanownej Publiczności swoją Restaurację, w której ma zawsze na składzie wymienione piwa lwowskie, okocimskie, pilzneńskie i dobrostański "Bok" na miarę i w butelkach.

Oryginalny miód janowski.

Nie mniej dołożono wszelkich starań, aby podawaniem smacznego i zdrowego jada po cenach przystępnych pozyskać i nadal względy Szanownej P. T. Publiczności.

Zamówienia na prowincję uskuteczniłam za pobraniem, nie licząc z opakowaniem. (1-1)

Leon Berger w Krakowie,
Stacją Nr. 2.
CUKIER NA LEPSZY
kilo po 46 ct.

W skutek znacznych zapasów i w celu dożyczenia Szan. Publiczności urządziłem sprzedaż **KAWY** bez podwyższenia cen, z powodu wyższego dla obecnie od tego artykułu pobieranego. Wyseki kawy pod tym korzystnym warunkiem podejmuję się od 5 kilo począwszy, po cenach nadzwyczajnie umiarkowanych. O dobroci i taniości towaru, przewyższającego pod każdym względem wyseki z Hamburgu i Tyesty może się każdy nauczenie przekonać. Ni prowincję wysłałam na żądanie próbki bezpłatnie i franko. (1-12)

Hotel Galicyjski w Tarnowie
ul. św. Anny.

uwiedamiam, iż ma każdego czasu do wynajęcia odpowiedni lokal na restaurację pod bardzo korzystnymi warunkami, a że restauracja powodem mieć będzie, nie ulega najmniejszej wątpliwości - laskawa oferty, lub interesowane osoby raczą się osobicie zgłosić do gospodarza powyższego Hotelu „Galicyjskiego.“ Przytam hotel posiada dla przejeżdżających eleganckie pokoje z umeblowaniem odpowiedniem po bardzo niskich cenach, zaś usługa szybka i rzetelna **Alexander Wanert** właśc. Hotelu galicyjskiego w Tarnowie ul. św. Anny. 2-6

KONCESJONOWANE
Biuro wywiadowe

w **STANISŁAWOWIE** (Hotel Krakowski), dostarcza za zamówieniem służbę pokojową, kuchenną, gospodarczą, ogrodową i etc. każdego rodzaju, oraz wszelkich oficyalistów przywrotnych i rzemieślników przywrotnych. Posredniczy w kupkach i sprzedaży majątków, lasów, domów, realności i w dzierżawieniu takowych - przyjmuje, wszelkie komisa i polecenia wykonując takowe spiesznie, sumiennie i w dyskrecji, ma kilka majątków i realności do sprzedawania i wydzierżawiania, jakoteż lasy, matorajów twardych i miękkich. (1-3)

Manipulacja z Winem.

Przechowywania win nauczyć się można z wyższego dzieła pod tytułem **„Weinmanipulation“** zawierającego sposoby uszlachetnienia win młodych i kwasnych, wyrobu moszczów owocowych, i wyrobu win stołowych z lagru winnego. Nadto, omawia dziełko to dokładnie wyrob octu, spirytusu, likierów, drożdży, mydła i 1000 innych artykułów, handlowych przynoszonych 100 procent zysku. **Cena 3 zhr.** adres: (1-12)

Marja Hrdliczka
Właścicielka przywileju, WIEN, Wieden, Hauptstrasse Nr. 36, I. piętro.

Truskawiec.

Otwarcie sezonu dnia 1. Czerwca 1882.

Zakład ten położony 8 kilometrów od najbliższej stacji kolei Dniestrzańskiej: „Drohobycz-Truskawiec.

Posiada 15% solanki i silne siarczane wody do kąpiel; słonogorzkie rozwalniające i moczopędne źródła do picia, borowinę żelazistą i szlam słono-siarkowy do kąpiel; aptekę, urząd pocztowy i telegraficzny.

Nowo zbudowane łazienki o 60 gabinetach, urządzone są z wszelką wytwornością, jak również nowo urządzona wiewalnia pary słonej i wyciągu igliwia; leczenie elektryczne.

Nowe i wygodne urządzone pomieszkania z usługą, kilka restauracyj i cukiernia, nowy bilard, fortepian i kręgielna, dobra kapela i wiele nowo urządzonych ulepszeń.

Lekarz zdrojowy Dr. Zygmunt Rieger, rada zdrowia. Zamówienia na pomieszkania i powozy do stacji kolejowej „Drohobycz“, lub „Drohobycz-Truskawiec“ przyjmuje przy dołączeniu zadatku

2-3 **Zarząd zdrojowy.**

KANTOR WYMIANY C. K. UPZRZ. GALIC.
AKCYJNEGO BANKU HIPOTECZNEGO
KUPUJE I SPRZEDAJE WSZYSTKIE EFEKTA I MONETY pod warunkami najprzystępniejszemi.
5% LISTY HIPOTECZNE jakoteż **5% Promiowane Listy hipoteczne** które według prawa z dnia 1. lipca 1868. (Dz. u. P. XXXVIII. Nr 93) i najwyższego rozst. z dnia 17. grudnia 1871 r. mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych popularnych, kaucyj małżeńskich wojskowych, na kaucyje i wadja **■ są w tymże kantorze do nabycia ■** Wszystkie polecenia z prowincji wykonuje się bezzwłocznie po kursie dziennym, bez doliczenia prowizji. 12-24

Franciszek Papierkowski w Stanisławowie przeniósł swoją pracownię **WYROBÓW BLACHARSKICH** z Bazaru miejskiego do kamienicy p. Chuderskiego od strony cerkwi ruskiej I. I. Przyjmuje wszelkiego rodzaju zamówienia robót blacharskich, pokrycie dachów, robotę rynew itp., wykonując wszelkie podobne roboty najdokładniej i po cenach nader umiarkowanych. Poleca się laskawym względem. (1-)

WARSTAŁSKI w Krakowie, przy ulicy Florjańskiej pod I. 18, w oficylnie na I. piętro poleca swą **restaurację** w której daje śniadania, objady i kolacje ze zdrowych i smacznych potraw i po miarnej cenie. Abonament miesięczny z opuszczeniem pewnego rabatu. Usługa szybka i mienna. (1-2)

BAZAR

Markiewicza
we Lwowie plac Marjacki 10
Oprócz różnych wyrobów krajow.
utrzymuje na składzie i poleca
w wielkim wyborze

Materje wełniane

na suknie dla dam

Bereże, satyny, fulary, kre-
tony, kaszmiry, oxfordy,
jakoteż „Szyfony“ z najświetniej-
szych fabryk.

OBRSY

wyrobu krajowego

na 4 osoby 1 zł. 50 ct., 1 zł. 80 ct., na
6 osób, 2 zł. 40 ct., na 3 osób 3 zł., na 10
osób 3 zł. 60 ct. na 12 osób 5 zł. 50 ct.

Serwaly tuzin 4 zł., 4 zł. 40 ct. i 4 zł.
80 centów.

Ręczniki cienkie i grubsze do nacie-
rania, po 4 zł. 20 ct., 4 zł.
80 ct., 5 zł. 50 ct., 7 zł. 20 ct.
i 8 zł. 40 ct. tuzin. (1-4)

Dra Adama Majewskiego
ZAKŁAD WODOLECZNICZY
we Lwowie (na Kiselce)

Urządzony w sposób najodpo-
wiedniejszy, położony korzystnie
tak pod względem świeżego po-
wietrza, najlepszej wody, jak i
przyjemnych przechadek, przyj-
muje chorych na mieszkaniu z
zupełnem zaopatrzeniem
jakoteż tylko dochodzących
dla leczenia się, które się odbywa
rano od 6 do 8, i popołudniu od 4
do 6 godziny pod nadzorem leka-
rza Zakładu. (1-9)

Debora Klein (Etki)
w Tamowie
w domu pod 1. 90, naprzeciw hotelu
Krakowskiego.

Magazyn mód i skład bielizny,
obuwie męzkie i damskie.

Wielki wybór w towarach. — Ceny
stałe. (1-4)

Niniejszem mam zaszczyt podać
do wiadomości P. T. Publiczności, iż
z dniem 1. marca br. otworzyłam
przy ul. Czarneckiego 1. 4 na dole

Magazyn mód

i pracownię sukien damskich,
a oraz szkołę kroju.

Zaopatrzwszy mój magazyn w
znaczną zapas doborowego towaru
najnowszej mody, jako to:

Kapelusze, stroiki damskie,
krawatki, kokardy
itd. i przyjmując taniość, jakoteż
rychle i sumienne wykonanie wszel-
kich zamówień za zasadę, ośmielam
się polecić względem P. T. łaskawej
Publiczności. Z szacunkiem
Józefa Smutówna.

Jan Szwabowicz,
Pracownia obuwa męzkiego,
damskiego i dla dzieci w STANI-
SZAWOWIE przy ulicy Kazimie-
rowskiej, poleca obuwia z materiału
zagranicznego i krajowego. Zamó-
wienia wykonuje szybko i sumiennie
podług najnowszej mody i za mierną
cenę. (1-3)

GALICYJSKI BANK KREDYTOWY

we LWOWIE, ulica Jagiellońska 1. 3
wydaje począwszy od 1. stycznia 1881

4% ASYGNATY KASOWE

z 90 dniowem wypowiedzeniem,
zaś wszystkie inne w obiegu znajdujące się

Asygnaty kasowe

począwszy od dnia 1. kwietnia 1881
będą oprocentowane tylko po 4%,
z 30-dniowem wypowiedzeniem,
Lwów dnia 1. stycznia 1881

DIREKCYA.
(Przedruk nie będzie opłacony.)

Wózeczki dla dzieci

wysła do każdej stacji ko-
lejowej w kraju franko i
opakowane za pobraniem
lub nadesłaniem należności
po cenie zł. 7-50, 8-50, 10,
12, 14, 16 i wyżej.

Fabryka wózeczków i krze-
seł jeżdżących dla chorych,
Karola Kellera
WE LWOWIE.
Wyrob trwały i elegancki.
(1-6)

Cesarsko król. uprzyw.

Rafinerja spirytusu

fabryka rumu likierów i octu

Juljusz Nikolascha

WE LWOWIE,

wyrabia najeżyściejszy spirytus przydatny do
perfumerji, do fabrykacji likierów i t. p.
i sprzedaje takowy po cenie fabrycznej.

Szymon Ogiegło, we Lwowie

Rynek 1. 26, pod 3 Rakami na dole w podwórzu od lat przeszło 100
Skład płócien, stołowej bielizny, oraz różnych drelichów i drelichów
liberyjnych nicianych, jakoteż płócienek i oxfordów w najlepszych gatun-
kach i farbach z wyrobu ręcznego andrychowskiego i śląskiego. 2-4.

J. Dąbrowski

PRZEDTEM
J. DĄBROWSKI & L. WEIGEL
we Lwowie przy ulicy Halickiej 1. 17,
dawniej W. Panther,

prócz zegarów i zegarków z najświetniejszych fabryk,
otrzymał wielki zapas

złotych i srebrnych rzeczy.

Szczególnie zwraca się uwagę na wyprawy
weselne ze srebra, na 6 i 12 osób w
szkatułach.

Wszelkie zamówienia z prowincji uskutecznią się
jak najrychlej

JEDYNY SKŁAD
NA CAŁĄ GALICJĘ
MASZYN GRAJĄCYCH

Szpilki i pierścionki ów-
bukietowych.

OBRAŹEK SLUBNYCH.

Franciszek Nowicki w Krakowie

SKŁAD MEBLI

oraz pracownia wyrobów tapicerskich
przy ulicy Sławkowskiej pod 1. 12,
przyjmując wszelkie abstalunkij robót
tapicerskich. Pełniąc się urządze-
nia całych apartamentów, tak w miej-
scu jak i na prowincji.

Poleca GOTOWE MEBLE wad-
ług najnowszych modeli, oraz wybór
prób materji z pierwszych fabryk po
cenach kosztu. — Za elegancję,
trwałość i najpunctualniejsze wykoń-
czenie robót tapicerskich wszelka
gwarancja według umowy. (1-4)

J. FADEN

w KRAKOWIE.

Niniejszem mam zaszczyt do-
nieść Szanownej Publiczności,
iż przeniosłem mój (1-9)

MAGAZYN

UBIORÓW DAMSKICH,

będący dotychczas pod Nr. 30
przy ulicy Grodzkiej,
naprzeciwko pod Nr. 21.

Hotel pod koleją Czernowiecką

przy ulicy Karola Ludwika
we Lwowie,
poleca tanie i ładne pokoje gościnne.
Usługa szybka i sumienna.
(1-4) **Apermann.**

Wszech nauk lekarskich

Dr. Bronisław Longchamps

(syn)

mieszka obecnie przy ulicy Trybu-
nałskiej 1. 8, i ordynuje od 3-5
godz. popołudniu. (1-2)

A. JONAS

WE LWOWIE,
przy ulicy Krakowskiej 1. 5
poleca (1-4)

HARMONIE najtaniej.

Piwo okocimskie

wyszególnione medalami zasługi na
wystawach światowych.

Główny skład

DLA GALICJI i BUKOWINY u

Osiasa Wixel

ulica Bogusławska 1. 13-

Na litry i we flaszkach sprzedaje
S. Wieser ul. Sykstuska 1. 18.

Piwo okocimskie mają:
Kupcy: Mareszalkiewicza, ulica Kra-
kowska. — Wojciechowski,
Chorążczyzna. — Gustaw
Arnold, ulica Sykstuska. —
Chiger, w Ryнку.

Restauracja: Stadtmüllera. —
Breitmeyer Wilh., ul. Krakowska. —
Landesberger Simon, ul. Pańska. —
Hand Jakob, ulica Mlynarska „pod
Hessem“. — Hotel Warszawski. —
Naftula Töpfer. — Max Wixel, ulica
Skarbkowska. — S. Wieser, ul. Syk-
stuska. — Fuchsbalg Bernard, ul. Ko-
pernika. — Hotel Lazarus. — Rosen-
feld, ul. Grodecka. — Dworzec koleji
Karola Ludwika. — J. Graff, „pod
dwoma dzwonami, ulica Karola Lu-
dwika. — Federowicz, ul. Dominikań-
ska. — W. Tannenbaum, ul. Karola
Ludwika.

Uwaga. J. Graff, pod dwoma
dzwonami, przy ul. Karola Ludwika,
zmienił wyszynk okocimskiego piwa
na **Okocimskie**, z powodu tego u-
częszcza tamże dwa razy tyle publi-
czności, jak przedtem. (1-5)